

- Do textu o hospodářství doplňte následující přídavná jména v příslušném tvaru: *dominantní, lidský, nadnárodní, neolitický, politický, pracovní, průmyslový, přírodní, sekundární, trvalý, zámořský, životní*
- Ekonomika (= hospodářství) je souhrn všech ekonomických činností, které ve státě zajišťují výrobu, dopravu, obchod i poskytování služeb. Cílem hospodářství je uspokojování _____ potřeb prostřednictvím výroby statků a služeb; současně vytváří _____ místa, příjmy obyvatel i zdroje pro fungování státu.
- Podobu hospodářství ovlivňují _____ podmínky, množství surovin, geografická poloha, počet obyvatel, vzdělanost, technologie, _____ systém i zapojení do světové ekonomiky.

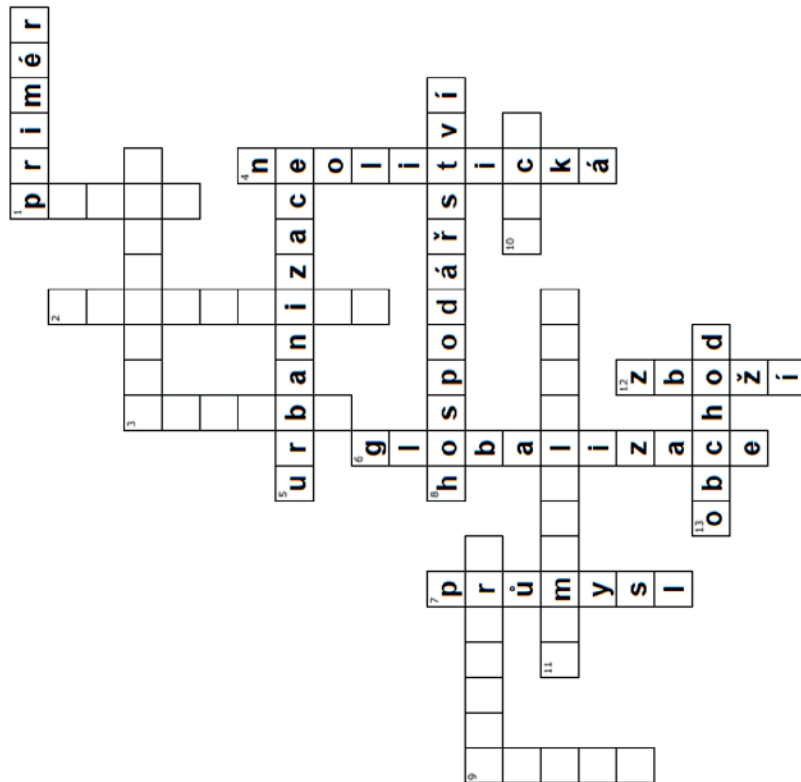
HISTORICKÝ VÝVOJ

- Hospodářství provází lidstvo od počátků civilizace. Jeho podoba se během dějin výrazně proměňovala. Každá etapa přinesla změnu nejen ve způsobu výroby, ale také v organizaci společnosti. Hospodaření prvních lidí bylo založeno na lovu, sběru a rybolovu; lidé vyráběli pouze to, co sami spotřebovali. Přibližně před 10 tisíci lety nastala _____ revoluce - rozvoj zemědělství a chovu zvířat umožnil vznik _____ sídel, specializaci práce i první obchod.
- Ve starověkých civilizacích se rozvíjela řemesla, dálkový obchod i používání peněz; vznikaly první obchodní cesty spojující Evropu, Asii a Afriku. Ve středověku byla většina obyvatel zaměstnána v zemědělství; významnou úlohu získávala města, řemeslníci a obchodníci sdružení v ceších. _____ objevy od konce 15. stol. propojily jednotlivé světadíly a položily základy světového obchodu; do Evropy začaly proudit nové suroviny i zemědělské plodiny.
- Zásadní proměnu hospodářství přinesla _____ revoluce. Ruční výrobu nahradily stroje poháněné nejprve vodní silou, později parním strojem a elektřinou. Výroba se soustředila do továren, prudce rostl význam průmyslu i měst a začala rychlá urbanizace.
- Po druhé světové válce se ve vyspělých zemích začal snižovat význam průmyslu a rostl podíl služeb; tento proces označujeme jako terciarizaci hospodářství. Na konci 20. stol. se zrychlila globalizace - volnější pohyb zboží, osob, kapitálu i informací mezi státy, růst _____ korporací a vznik institucí usnadňujících světový obchod (např. Světová obchodní organizace).

DĚLENÍ HOSPODÁŘSTVÍ

- Nejběžnější členění ekonomiky je podle hospodářských sektorů. Rozlišujeme primární sektor (zemědělství, lesnictví, rybolov, těžba), _____ sektor (průmysl a stavebnictví) a terciární sektor (služby).
- V průběhu lidských dějin docházelo k velkým změnám v uspořádání hospodářství, které souvisely s měnícím se významem jednotlivých odvětví - tyto změny jsou nazývány strukturální transformace ekonomiky.
- Zřetelný je přesun těžiště napříč sektory - dříve _____ význam zemědělství (primér) se snižoval s nástupem průmyslové výroby (sekundér); na úkor zemědělství rostla zaměstnanost v průmyslu i podíl průmyslu na HDP. Podobně se v průběhu 20. stol. rozšiřoval význam služeb (terciární sektor) na úkor prvních dvou sektorů.
- Podíl jednotlivých sektorů na hospodářství států udává jejich ekonomickou vyspělost a _____ úroveň. Obvykle platí, že čím je vyšší podíl zaměstnanosti a tvorby HDP ve vyšším sektoru, tím rozvinutější stát.

Ty a tvůj kolega máte každý jinou část stejné křížovky. Doplňte chybějící slova tak, že budete kolegu žádat o nápovědu. Strídejte se v otázkách, například: „Co je 3 vodorovně?“ nebo „Co je 5 svisle?“ Oba byste měli odpovídat tak, že popíšete, v jakém kontextu se chybějící slovo objevuje v původním textu, nebo jak souvisí s tématem. V žádném případě do sousedovy doplňovačky nenahližejte.

Ty a tvůj kolega máte každý jinou část stejné křížovky. Doplňte chybějící slova tak, že budete kolegu žádat o nápovědu. Strídejte se v otázkách, například: „Co je 3 vodorovně?“ nebo „Co je 5 svisle?“ Oba byste měli odpovídat tak, že popíšete, v jakém kontextu se chybějící slovo objevuje v původním textu, nebo jak souvisí s tématem. V žádném případě do sousedovy doplňovačky nenahližejte.

